ਸਖਾਰਾਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਕਿਸ਼ਨਰਾਓ
(2022 ਦਾ ਸੀ.ਏ. ਨੰ. 5067 - 5068)

ਅਗਸਤ 3, 2022

ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਸੁਬ੍ਰਮਣੀਅਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ :

ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 – ਆਰ.ਐਕਸ.ਐਕਸ.ਆਈ.ਆਈ, ਨਿ.2 ਅਤੇ 11 – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ – ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ – ਫੈਸਲਾ: ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 (ਦੂਜਾ ਮੁਦਾਈ) ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ – ਜਦੋਂ ਦੋ ਮੁਦਾਈਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ – ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸਫਲ ਮੁਦਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ – ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੋਣਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।

ਦੀਵਾਨੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਦੀਵਾਨੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5067-5068 ਦੇ 2022।

08.04.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਿਊਡੀਚਰ ਆਫ ਬੰਬਈ ਬੈਂਚ ਐਟ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 67 ਦੇ 1993 ਅਤੇ 08.06.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਿਵਿਲ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6740 ਦੇ 2019 ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 67 ਦੇ 1993 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼ਸ਼ੀਭੂਸ਼ਣ ਪੀ. ਅਡਗਾਓਂਕਰ, ਓਮਕਾਰ ਜੇ. ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਮੁਦਾਈਆਂ ਲਈ।
ਮਿਸ ਰੋਹਿਣੀ ਵਾਘ, ਇਲਿਨ ਸਰਸਵਤ, ਆਲੇਖ ਵਾਘ, ਦੇਵੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬੀ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੇਠਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ:

ਆਰ ਡੀ ਆਰ

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਬੰਬਈ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਿਊਡੀਚਰ ਐਟ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3. ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

4. ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:-

(i) ਇੱਕ ਟੁਕਾਰਾਮ ਰੋਡਗੇ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਗੰਗਾਰਾਮ ਰੋਡਗੇ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਾਇਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ii) ਮੁਕੱਦਮਾ 30.06.1982 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(iii) ਅਸਫਲ ਮੁਦਾਈਆਂ ਨੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 134 ਦੇ 1982 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ 30.12.1992 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸੀ।

(iv) ਗੰਗਾਰਾਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਮਲੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 67 ਦੇ 1993 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(v) ਅਸਲ ਮੁਦਾਈ, ਨਾਮਲੀ, ਟੁਕਾਰਾਮ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਸਨ ਅਤੇ 3ਜਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਸੀ।

(vi) ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਸੀ, ਦੀ 30.03.1994 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਚੂੰਕਿ, ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਜੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋ ਸਫਲ ਮੁਦਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ, ਦੀ 02.02.1996 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

(vii) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਦੂਜੇ ਮੁਦਾਈ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਸੀ, ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

(viii) ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਸਖਾਰਾਮ ਜੋ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਹੈ ਉਸਦੇ ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਨਰਾਓ

ਅਤੇ 2, ਜੋ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਨ, ਉੱਪਰੋਕਤ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਆਏ ਹਨ।

5. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2 (ਦੂਜਾ ਮੁਦਾਈ) ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਮੁਕ ਗਈ ਸੀ।

6. ਜਦੋਂ ਦੋ ਮੁਦਾਈਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮੁਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਮੁਦਾਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੁਕਾਵਾ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ।

7. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦਾ ਆਰਡਰ XXII ਨਿਯਮ 2 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

2. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਮੁਦਾਈਆਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕਦਮੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਦਾਈ ਜਾਂ ਮੁਦਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੀ, ਅਦਾਲਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਸ ਅਸਰ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਖਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇਗੀ, ਅਤੇ ਮੁਕਦਮਾ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੁਦਾਈ ਜਾਂ ਮੁਦਾਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਜਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ।

8. ਉੱਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਮੁਕਦਮਾ ਬਚੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਆਰਡਰ XXII ਨਿਯਮ 11 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ XXII ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ

"ਮੁਦਾਈ" ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, "ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ" ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਅਤੇ "ਮੁਕਦਮਾ" ਨੂੰ ਅਪੀਲ।

9. ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਆਰਡਰ XXII ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ "ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਜਵਾਬੀ" ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮੁਕੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕਦਮੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

10. ਉੱਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਖਾਰਜੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲ ਮੁਕ ਗਈ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣ-ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਬਿਨੈ ਦੀ ਖਾਰਜੀ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ।

11. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟਾਂ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ, ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ
ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate